

Ομοσπονδισμός και κατανομή αρμοδιοτήτων

pspa.uoa.gr/~ckoutalakis

Foedus, Federation (Εμπιστοσύνη, πίστη)

- Ένωση κοινοτήτων για την επίτευξη κοινών σκοπών χωρίς την παραίτηση από θεμελιώδη δικαιώματα (*unity within diversity*)

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ...

<http://en.wikipedia.org/wiki/Federalism>

Βασικά χαρακτηριστικά

- I. Πέραν του ενός επίπεδα κυβέρνησης
- II. Ενιαία αντιπροσώπευση των περιφερειακών θέσεων μέσα στους ομοσπονδιακούς θεσμούς
- III. Γραπτό σύνταγμα που αποκλείει τη δυνατότητα μονομερούς τροποποίησης
- IV. Διαδικασίες επίλυσης διαφωνιών μεταξύ των μερών (δικαστήρια, δημοψηφίσματα)
- V. Διαπραγμάτευση για την επίλυση διαφορών ως προς συμπληρωματικές ή συντρέχουσες αρμοδιότητες

Διπτός καταμερισμός των εξουσιών

1. Οριζόντιος όσον αφορά τη νομοθετική, δικαστική και εκτελεστική εξουσία
2. Κάθετος σε ό,τι αφορά τις σχέσεις μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης, κρατιδίων και δήμων

Άτυποι θεσμοί οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των κρατιδίων

Αποτέλεσμα συμβιβασμού

- Σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ισχυρές πιέσεις τόσο για ευρύτερη ενότητα όσο και για τμηματική αυτονομία (λόγω διαφορετικών συμφερόντων, παραδόσεων, αξιών, παραδόσεων, πεποιθήσεων) .
- Αποτελεί λοιπόν διαδικασία γεωγραφικής και όχι λειτουργικής διάκρισης των εξουσιών

Νομιμοποιητική βάση

- Πολιτική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα
- Δυνατότητα μεγαλύτερης ανταπόκρισης σε ετερογενείς προτιμήσεις και συμφέροντα
- Λαϊκή κυριαρχία αλλά περιχαρακωμένη σε εδαφικές ενότητες που συμμετέχουν

Λέξεις κλειδιά: Checks and balances, input and output legitimacy

Αποδοτικότητα και κατανομή αρμοδιοτήτων

● Αρχή επικουρικότητας

- Στις περιοχές που δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα μόνο εάν και εφόσον οι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κρατίδια και μπορούν επομένως να επιτευχθούν καλύτερα από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ...

Συνθ. ΕΕ άρθρ. 3 παρ. II

Εμπειρία

- Λειτουργεί καλύτερα σε ομοιογενείς ομοσπονδίες (π.χ. Γερμανία)
 - Άτυπη ομοσπονδιακή συνεργασία
- Δημιουργικός ανταγωνισμός μεταξύ επιπέδων
 - Σε ποιο παρανομαστή?
 - Ρεαγκαν: εθνικές προδιαγραφές, επιπτώσεις ρυθμίσεων, μείωση ελλειμμάτων.

Αρχή επικουρικότητας

- Σε περιπτώσεις αποκλειστικής αρμοδιότητας της ομοσπ. Κυβ. τα κρατίδια μπορούν να νομοθετούν μόνο μετά από εξουσιοδότηση του νόμου (π.χ. εξωτερικές σχέσεις, ελεύθερη κυκλοφορία, ιθαγένεια, νομισματική πολιτική, τελωνεία, σιδηρόδρομοι, ταχυδρομεία, τηλεπικοινωνίες, συνεργασία σε ζητήματα αστυνόμευσης και εγκληματικότητας).

Αρχή επικουρικότητας

- Σε τομείς με ταυτόχρονη νομοθετική ικανότητα, τα κρατίδια μπορούν να νομοθετούν μόνο σε περιπτώσεις που η ομοσπ. Κυβ. δεν έχει κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής (π.χ. αστικό, ποινικό δίκαιο, οργάνωση δικαστηρίων, εμπορικοί νόμοι, εργατικοί νόμοι, διαχείριση αποβλήτων, αέρας, ηχορύπανση).

Νόμοι πλαίσια

- Εκπαίδευση, περιβάλλον, περιφερειακή ανάπτυξη, χωροταξία, ύδατα
- Κοινές ενέργειες που προβλέπονται από σύνταγμα
 - Έρευνα και τεχνολογία, ΑΕΙ, γεωργία
 - Ταυτόχρονη υιοθέτηση ρυθμίσεων

Αποκλειστικές αρμοδιότητες κρατιδίων

- Εκπαίδευση, αστυνομία, τοπικές υποθέσεις
- Σύναψη διμερών συμφωνιών μεταξύ των κρατιδίων

Συγκατάθεση ομοσπονδιακού συμβουλίου

- Τροποποίηση συντάγματος (2/3)
- Νόμοι που υπονομεύουν τη διοικητική τους αυτοτέλεια (60%).

Εκτελεστικός ομοσπονδισμός

- Στο ομοσπονδιακό συμβούλιο συμμετέχουν όχι αιρετοί όπως στη Γερουσία αλλά μέλη κυβερνήσεων
- Έλλειψη άμεσης δημοκρατικής νομιμοποίησης αλλά αποτελεσματικότητα